

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 198

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

21 de febrer de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orió Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

La lliçó de l'heroisme

No marxarem

La carta adreçada pel P. Doncœur a M. Herriot, que hom s'atreveiria a qualificar de profètica, ha tingut la virtut de desvetllar en tota la França l'esperit heroic dels catòlics d'aquell país. Prefaci dels dies de lluita sagnant que s'iniciï i corollari dels debats de la Cambra l'esperit dels quals delatàrem en un anterior editorial.

"Heu tingut, diu el P. Doncœur a M. Herriot, el bell gest d'obrir de bat a bat els braços encara sagnants de la França i heu donat a tots els miserables el seu perdó. Per la porta oberta hom ha volgut fer passar tots els culpables i tots els covards, els desertors i els traïdors. Si tornen per a servir i reparar, aplaudeixo.

"Mes aquesta mateixa porta oberta a les fronteres des del més alt de la tribuna francesa, ens l'ensenyau als pobres estols de religiosos que tornàrem el 4 d'agost de 1914 per anar a la batalla.

"Doncs bé. *No marxarem*. Ni un home, ni un vell, ni un novici, ni una dona no tornarà a passar la frontera. Això mai!

"*No marxarem*. Fareu el que voldreu. Ens pendreu les cases, ens obrireu les presons (hi han quedat llocs vacants com Vós sabeu), sigui. Però marxar com vàrem fer pel 1902? *Mai*.

"Tenim actualment una mica més de sang a les venes i després, soldats de Verdun, hem après ço que és aferrar-se a un terreny. No hem tingut por a les bales, ni als gasos, ni als més valents soldats de la guàrdia imperial. No tindrem pas por als emboscats de la política".

El P. Doncœur, antic combatent que de l'exili corregué a la línia de combat, conserva tot l'esperit marcial. I aquest esperit, per dissort d'Herriot, el conserven tots els catòlics francesos que saberen donar a la Pàtria, en hores d'angoixa, mostres insuperables de fidelitat.

Els avui repeteixen un gest heroic: Al Cèsar ço que és del Cèsar, i a Déu ço que és de Déu. I amb gallardia insuperable, França cristianíssima s'apressa a la defensa de la Fe.

La lluita religiosa ha començat desencadenada pels sicaris del Govern. I a la sèrie esplèndida d'actes públics organitzats a Marsella, a Avinyó, a Rennes, a Verdun, a Metz, la rúbrica sagnant i gloriosa ha estat posada.

Centenars de catòlics ferits i alguns morts auriolen de nou la llista del martirologi cristià. Entre ells alguns portaven al pit la condecoració suprema, la Legió d'Honor.

Cal preguntar-se: Qui representa França? Herriot? el P. Doncœur?

Afortunadament la conducta dels governants de França, d'aqueixos homes que s'han apoderat del Poder, no representa ni l'opinió ni els sentiments dels francesos. I els catòlics de tot el món convé que distingeixin França dels seus governants, que separin l'Estat oficial del poble francès.

La bufetada que els radicals han volgut donar a la religió catòlica, ha caigut sobre les seves pròpies galtes. I el resultat primitiu i positiu ha estat que l'actual Govern ha renunciat d'entrar al Vaticà per la porta d'honor i sollicita d'entrar-hi per l'escala de servei, reservada als criats.

No és pas la Santa Seu qui posa la Pàtria de Sant Lluís al nivell del poble més insignificant del món. És la República Francesa la que s'infereix ella mateixa aquest greuge i amb una ceguesa únicament explicable per l'exaltat furor anticlerical que l'ha trastornat.

Qui representa la França? Diguem-ho. El P. Doncœur, de bon tros molt millor (car és més just, més generós i més francès) que l'Herriot, qui apartant-se de la tradició de la nació veïna, que sempre ha lluitat per la Justícia i la Veritat, presta acatament a la violència sovietista i nega la força de la suprema valor espiritual del món. Roma.

La lliçó del P. Doncœur és la glossa de: Donau al Cèsar ço que és del Cèsar i a Déu ço que és de Déu. És, per dir-ho en una frase, la lliçó de l'heroisme.

La vida econòmica dels clergues

Un problema i una solució

Una veu d'angoixa s'ha aixecat des de molts indrets d'Espanya al govern del Directori militar, dient-li clarament: "D'aquesta manera no podem viure; els emoluments que l'Estat ens assenyala en els seus Pressupostos no són suficients a cobrir les nostres més peremptòries necessitats; la fam ens assetja arreu; la dignitat del nostre ministeri altíssim (la dignitat exterior, és clar) es troba compromesa amb la nostra trista situació econòmica".

La veu ve de la clerecia espanyola, i ve amb totes les suavitats pròpies del cas, però també amb aquella claredat i energia del qui es troba carregat de raó i no tem ésser desmentit en els seus clams.

I una campanya d'adhesions s'és produïda espontàniament entre la majoria dels diaris imparcials, i un seguit d'encoratjaments han acompanyat el prec dels ministres de Déu.

* * *

Tots, poc o molt, l'hem vista de prop la vida del clergue rural, del rector i del vicari de poble. Tots, un dia o altre, hem pogut contemplar els apremis aclaparadors de les necessitats dels mateixos. L'Estat els assigna una retribució que amb prou feines arriba a cobrir les seves més elementals necessitats; i qualsevol porter o ordenança, qualsevol agutzil de jutjat o d'oficina administrativa, els duplica i triplica en els seus ingressos, sense que calgui allegar que els clergues en tenen d'altres d'ingressos, ja que, per dissort, aquests es troben enormement reduïts en els temps presents.

I el rector, l'única guspia d'espiritualitat en molts indrets de la nostra terra, que representa de vegades l'únic element educador i l'únic que en un poble rural (junt amb el mestre) atén a quelcom més que els interessos materials, es troba desamparat i amb dificultats per a viure la vida del més humil dels seus feligresos.

Qui no reconeixerà la justícia de la seva causa? Qui no veurà que un home de carrera amb una preparació literària llarguíssima, amb impossibilitat de fer negocis ni de dedicar la seva activitat a coses materialment prometedores, no pot romandre en l'actual abandó? I qui no trobarà just que a l'home que en mig de tota mena de sacrificis ha de servir entre gent sovint materialitzada la llum de l'esperit, portar una vida de lluita i de grisor material, el que menys se li pot fer és acompanyar-lo de circumstàncies que, socialment parlant, facin el seu viure decorós?

El clam és just; i no podem creure que no trobi eco en les altures, malgrat els apremis de la Hisenda, de l'Estat, apremis de veritable consideració.

Al cap i a la fi no es tracta que l'Estat faci esplendideses de cap mena; es tracta senzillament que indemnitzï un xic aquells a qui un dia va desposseir del que ben legítimament tenien.

* * *

Es clar que, fora de les circumstàncies actuals, idealment, la posició en aquest assumpte hauria d'ésser una altra: la de la restitució o compensació per

l'Estat de ço que no li pertany, i la vida econòmica independent de l'Església. Lligam entre l'Església i l'Estat deu ser-hi; però lligam espiritual, no lligam material o econòmic.

La separació econòmica d'Església i Estat seria l'ideal tantes vegades proclamat per En Mella. I com creixeria als ulls de tots la importància social de la clerecia el dia en què aquesta no hagués de tenir cap contacte econòmic amb l'Estat!; i, sobretot, com esdevindria formidable (i necessària) la seva independència!

No es correria, llavors, certament, el perill que avui es corre de pensar en manta ocasió que els qui obren d'un pressupost de l'Estat puguin ésser o actuar alguna volta com a funcionaris del mateix; no es temeria per molts catòlics certa subordinació del qui, en la seva vida econòmica, depèn d'un altre. I fins per part dels catòlics es tindria més clara idea de ço a què obliga l'anomenar-se catòlic en aquesta esfera material, i dels sacrificis econòmics que suposa, sacrificis que avui, per part de molts, es redueixen als cinc cèntims de la cadira durant la missa.

Aquest fervor que els catòlics francesos senten pels seus clergues; aquest sacrifici que constantment estan fent tots ells per a mantenir-los materialment en aquelles condicions d'independència i de dignitat social a què tenen dret, i que tots hem pogut constatar corrent per terres de França, aquí no hi són; i com que l'amor ha d'ésser trempat pel foc del sacrifici si es vol que sigui intens i sincer, d'aquí que els catòlics espanyols potser no sentim pels nostres clergues, que ens administren els tresors espirituals de l'Església, tot aquell respecte, tot aquella devoció, tot aquell amor que els catòlics francesos hi senten i manifesten.

I no cal dir que la independència dels mateixos davant l'Estat seria tan ampla com deu ésser per a exercir la seva missió en tots els moments de la seva vida. És clar que la dignitat de la clerecia ve mantinguda per ella mateixa i pels catòlics tots. Però, en certs moments difícils, un deslligament de l'Estat no hi sobra, certament.

Només la possibilitat que els clergues es puguin considerar funcionaris d'un Estat (cosa que no acceptarà mai cap catòlic, és clar) ja ofèn la dignitat dels mateixos.

Oh, i com seria ideal la posició de l'Església espanyola el dia en què l'Estat anés a una compensació de ço que un dia fou arrabassat a la primera, i els catòlics completessin el que manqués pel sosteniment de culte i clerecia! I com milloraria la situació dels nostres rectors rurals, sobretot, i dels altres, i com creixeria als ulls del poble la importància de la missió de la clerecia el dia en què aquest poble creient (que gràcies a Déu aquí és quasi tot el poble) hagués de fer sacrificis per al manteniment decorós de la pròpia clerecia!

* * *

Ara per ara, és clar que es troba tal vegada una mica llunyana la solució esmentada. Però els pro-

blesmes que no es plantegen com a tals, mai van en camí de solució. I per això nosaltres, sense deixar, de moment, d'atendre el clam de la clerecia, potser el clam de més justícia que de molts anys ençà s'ha aixecat al Poder públic, i sense deixar d'encoratjar-lo, hem pensat que el millor favor que al mateix es podria fer seria el de plantejar el problema de la situació definitiva de la clerecia en la seva relació amb l'Estat i amb els fidels, per a resoldre'l ara o més tard, però per a resoldre'l algun dia.

I si d'una banda l'Església apareixia deslligada del pressupost de l'Estat, i d'una altra banda el dret de patronat d'aquest fos extingit amb totes les seves tristes conseqüències, qui pot dubtar per un sol moment que altra seria la situació de l'Església a Espanya?

Lavors seria ocasió de repicar a glòria, ben fort, ben fort.

JOSEP M. GICH

Aigua del cel

La poca pluja tombada, dos dies ben comptats, en tot un llarg trimestre, aviva més encara la gran set de la terra. Aquesta sequedat que fa tres hiverns i dos istius que dura, i que causava un dèficit de dos terços en les reserves d'aigua l'istiu últim, va eixugant els pous i les fonts i els rius i els camps, i retarda creixences i extingeix collites, asseca salts i detura turbines i fàbriques, i sobretot amenaça mortalment i va fent parar, ardent, escanyada, la gran fàbrica de la terra: l'agricultura.

L'eixut fa, de seguida, alçar els ulls al cel. Hom cerca els núvols, hom escruta la blavor esperant la vinguda d'aquest element de vida que no és a l'abast d'homes. I cercant l'aigua del cel, mira el Cel d'on tota aigua i tota vida davalla. Tota la ciència i la indústria humanes, malgrat tant d'orgull, són impotents per a fer caure una gota. Si la vol, l'home no té més remei que desar son orgull i sa tècnica, i agenollar-se en oració, i treure en processó pia la imatge del Sant Crist, o de la Verge, en fervorosa i pública preguera.

Això d'elevat els ulls al cel i demanar per misericòrdia el primer element de la producció, és un gest ben poc econòmic i ben poc sociològic. Tantíssima petulància en parlar de produir i productor i productivitat; tanta superbia i cobejança i literatura inflada i farcida parlant dels drets del productor i de l'avarícia dels qui detenten els mitjans de producció, es troba ara havent de reconèixer que aquesta aigua que és pa i és força i subsistència absolutament indispensable i primer material per a tot humà enginy i activitat, no són patrons ni burgesos qui la *detenta*, sinó Déu, i que després de xerrar i aixecar vanament drets sobre drets, és precis ajupir el cap i doblar genolls i esquena donant a Déu el dret de Déu, i demanant-li l'aigua, no pas per justícia, sinó per gràcia de caritat.

Dolorosa lliçó, que a voltes ens envia, la sequedat, privació en si mateixa i símbol de la privació de tots els béns de la natura, és la recordança que tots nosaltres, patrons i obrers i els altres, depenem d'Ell, i que la divisió no és entre els homes per classes, sinó entre els homes tots i Ell. Malgrat l'urc que els homes posen en la pretensió vana i temerària d'"organitzar el món", ni el pa per a si mateix pot ningú de debò assegurar-se cada dia, ni el pa per a ningú sabrà com assegurar, la més intel·ligent i genial oligarquia d'economistes i estatistes.

Com volen els sociòlegs organitzar la societat, si no poden organitzar les pluges, de les quals l'aliment de la societat humana depèn sempre?

L'any passat per aquest temps comentàvem el Pare Nostre, a propòsit del llibre del P. Miquel d'Esplugues, i d'una manera especial glossàvem la quarta petició: el pa de cada dia. L'ensenyança extraordinària, el càstig escolar, dur i patern, amb què se'ns flagella, és el recordar que també l'aigua de cada dia, per als nostres camps i conreus i fontanes hem d'implorar-la a genollons.

I és un símbol, com diem, l'aigua del cel, vital i necessària, que a tots ens neguiteja. L'home, foll, s'apropia dels tresors de l'esperit i materials que Déu li deixa descobrir i aprofitar. S'ho apropia i s'ho queda tot per ell, acaparant-ne l'ús i la propietat, i sovint per al mal, i fins gosant negar en els seus llibres i càtedres la divinal procedència. Déu és el primer i és al fons l'únic veritable Productor, perquè d'Ell és la creació de tota substància i matèria, i d'Ell prové la universal activitat, les lleis i les propietats que l'home descobreix l'una rera l'altra i aprofita.

I els nostres llibres de sociologia i d'economia ten-deixen a ensenyar que l'home es basta a si mateix, i per aquest sentiment de suficiència i abastança, veiem als uns furients contra els altres, creient que de debò si repartissin d'altra forma els béns distribuïts, seria millor el benestar dels qui reclamen. I no veuen que uns i altres viuen i posseeixen a *pre-cari*, ni si aquell qui s'aixeca ric i poderós a les vuit del matí, no sap si menjarà a la una pa seu o manllevat.

La veritat més alta i més profunda, i més rigorosament científica, que els economistes i els sociòlegs podien enunciar i que callen i amaguen, és aquesta: que l'home ni individualment ni *collectiva*, no es basta a si mateix. És més veritat això que qualsevol altra afirmació d'aquelles ciències o pseudo-ciències. És el misteri, és el sobrenatural, ço que és veritable i científic i *positiu* en primer terme.

Però la ingratitude és el pecat més típic dels homes. No plou: pugen els ulls al cel; plou, els abaixen, amb l'aigua, i ja no tornen a mirar a dalt. Un dels grans prosadors de nostra llengua, En Ramon Casellas, pintà aquesta perversió en son quadre magistral (deixats de banda certs tocs de cruesa excessiva) "*Deu-nos aigua, Majestat*", peça insigne de la literatura catalana. Quan el frare, que amb el Sant Crist en mans ha sotmès i subjugat la gent empedreïda i pecadora, i els té dalt d'un turó fent penitència a crits i confessant els pecats en veu alta, fa el Senyor el miracle i per l'horitzó s'aixequen i acosten de pressa els núvols desitjats. La gotellada cau

i ja la gent es desbanda: ve el xàfec copiós, i als pecadors aquells, veient salvades les vinyes i els conreus, els fuig la contrició. De la muntanya al poble davallen cantant cobles de bacanal, i mentre amb la certitud de la collita i dels guanys es donen altra volta a l'orgia, el frare roman sol, amb el crucifix dalt del tossal, prenent la pluja.

Plàstic retrat de la impudícia i desagraïment de les gentes humanes, aquest quadre ens retreu el sentiment capital de l'actual segle, tivat de supèrbia pagana i científica: la injustícia envers Déu.

Si els homes que tant malden i s'enfellenen per reclamar justícia els uns als altres, es recordessin de la que cadascú ha de retre a son Déu, s'igualarien bon xic les violències. L'exigència dels drets sobre altri, ens fa oblidar a tots del deure que sobre nostre té el Déu que ens ha creat. I els problemes que als ulls tèrbols de molts determina la mútua i

necessària interdependència dels homes, es reduirien en gran manera si esment tinguessin de la dependència que la nostra vida i salut, i les nostres facultats i son encert, i el pa i l'aigua de tots, tenen, del cel. Del cel d'on davalla, com a pluja efectiva, la llum i l'energia física, i la gràcia espiritual, aigua divina sense la qual l'eixut de mort i l'ardor d'infern ens devorarien a tots com un llamp instantani.

Feu, Senyor, que regali damunt nostres terres seques i nostres testes ermes l'adjutori essencial de la vostra aigua de benedicció. Que fecunditzi l'agror dels camps i ens rebategi estovant la durícia dels cors i els intel·lectes. I germini en els solcs i en les arbredes i fontanes la mercè saborosa de la fruita i la frescor, i en les ànimes ablanides el fruit de la justícia que us devíem: la gratitud.

R. RUCABADO

Els perills de la radio

En llegir aquest títol potser algun llegidor exclamarà: És pecat tenir instal·lada la radio? No; no volem dir que aquesta joguina enginyosa sigui una cosa abominable, però cal que ens posem a l'aguait. Totes les coses tenen dos caïres: un de bo i un de dolent, i el nostre deure és evitar que aquelles coses que poden ésser útils, es converteixin en coses perniciososes i dolentes.

Avui, degut a aquesta petita meravella a l'abast de totes les fortunes, el poble pot delectar-se amb la música dels grans mestres. Pot ésser, doncs, un instrument altament educatiu.

Però de vegades, en comptes de bona música, ofereixen als radio-oïents fragments d'obres immorals i tendencioses. I aquí rau el perill. Si la companyia explotadora d'aquest servei vol aconseguir l'èxit que es proposa, cal que respecti els sentiments religiosos de la gran majoria d'oïents.

Fa pocs dies ens explicaven la vida anecdòtica d'uns cardenals, que varen escandalitzar a molts catòlics.

Ben mirat, però, l'empresa no en té la culpa. Si quan un actor o una cantatriu es proposen, l'endemà caigués damunt del director una pluja de protestes, ja veuríeu com de seguida hi posarien remei. Però si la gent calla, és natural que aquells que es varen proposar segueixen propassant-se.

Sempre he cregut que l'únic responsable dels espectacles immorals és el públic. Els empresaris donen allò que plau als concurrents dels seus espectacles. Creieu que, si en projectar una pel·lícula immoral el públic tingués la força de voluntat d'alçar-se de la cadira i abandonar la sala, seguiria projectant-se? Naturalment que no. Si es projecta és perquè té admiradors. No hi ha cap empresari que tingui vocació d'heroi.

Avui, desgraciadament, regna una gran indiferència. Els homes, en comptes de tenir una visió justa de les coses de la vida i formular un programa ben definit, els plau més l'eclecticisme, perquè d'aquesta manera poden quan els convé posar-se al costat de Déu i quan no els convé al costat del dimoni.

La radio no es pot dir que sigui una cosa dolenta, però si no protestem quan algú es proposa constituirà un gros perill per als nostres fills. No n'hi havia prou amb les revistes, les novel·les i els espectacles, quan ara se'ns ha ficat a casa un nou enemic.

Havem de tenir la seguretat, quan els nostres fills s'apliquen a l'orella l'auricular, que no sentiran absolutament res que els pugui fer mal.

Es tan gran l'atracció que exerceix la radio, que no seria difícil trobar alguns entusiastes que es colguen amb l'auricular a l'orella i s'adormen sense haver-se encomanat a Déu.

Després de sopar ha de regnar un gran silenci, perquè del contrari no se sentirien bé els radio-concerts. El marit i la muller romanen pensívols com si es donessin a fondes cogitacions. No es diuen res. Qui sap si els especialistes de les malalties nervioses veuran augmentat el nombre de llurs clients.

Tots els excessos són dolents. La radio pot ésser bona si no se'n fa un abús i si l'empresa que trameta les audicions es fa càrrec que seria perjudicial per ella que els artistes oblidin que no poden ferir impunement els sentiments religiosos de la gran majoria dels oïents.

MARIA BONSHOMS

CURS DE SEGUR OBRER

explicat pel Conseller-Delegat de l'Institut Nacional de Previsió

Don Josep Maluquer i Salvador

a la càtedra de l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera

TEMA SEGON

Normes tècniques del segur i la seva aplicació al retir obligatori

Aquest tema o lliçó fou dividida pel Professor en dues parts; la primera, sobre la Mecànica del segur; la segona, sobre Normes tècniques del Segur.

I. — MECANISME DEL SEGUR

Per començar la investigació sobre normes tècniques del Segur podríem partir de les tasques d'un Laboratori tècnic de segurs; però preferim partir dels exercicis pràctics portats a cap pels propis alumnes d'aquest Cours. Els treballs dels primers apareixen tractats en l'esfera merament professional; els segons, en canvi, familiaritzen els elements populars en la matèria d'aquesta tècnica especial; sempre millor que aprendre, és comprendre, segons la dita de Le Bon. I per això, un cop els alumnes havien arribat als problemes matemàtics que permeten explicar les idees d'estalvi i d'interès compost, van anar a determinar la quantitat en què es converteix una pesseta després d'un nombre d'anys determinat, el valor actual d'una pesseta exigible passat cert nombre d'anys, i el valor actual d'un nombre d'anualitats d'una pesseta.

Un cop fet això, es presentava als alumnes, després de calcular una renda que es pagués, independentment que existís, al fi de cada any a una persona determinada, el problema de recer car una renda que fos *vitalícia*, o sigui que estigués sotmesa a aquesta última suposició, o bé, com un senzill avenç, el de precisar el cost d'aquesta renda quan hagués de començar a satisfer-se després d'una edat determinada, o sigui la pensió *vitalícia diferida*. I això és, en el nostre llenguatge social, la *pensió de retir*.

Per arribar aquí, precisaven aquestes operacions matemàtiques, ja que el contrari hauria valgut tant com condemnar els alumnes a un empirisme absurd. I així es va fer amb èxit.

La ciència del Segur

Es clar que amb aquests exercicis de càlcul, no pretenem demostrar que sigui possible adquirir la ciència del Segur sense successius estudis; però sí que és possible besllumar-la. És a dir, no aprendre, però sí comprendre la ciència del segur.

El contrari equivaldria a voler entronitzar en la Previsió l'empirisme, que equival al curanderisme en Medicina. N'hi ha prou amb veure algun reglament de Mutualitats i Germandats de Catalunya i Bascònia per a donar-se compte d'aquesta diferència. Fa

pocs anys que jo vaig haver d'informar un reglament de Montepio mèdic, i vaig dir que era molt estrany que els mateixos que havien assolit bandejar el curanderisme en medicina, l'empressin en ciència del segur, ja que el Reglament era cosa empírica i sense norma científica de cap mena amb arreglament a la ciència del Segur.

Els patrons, amb l'afany de l'èxit, cada cop més acudeixen a la competència tècnica per a l'organització de les seves indústries, emprant mecanismes i procediments oferts per les ciències i arts de la vida del treball. I obrers i patrons es donen compte d'aquests portents industrials moderns.

Però, a part d'això, hi ha altres forces que no són les d'ordre material perquè la indústria es desenrotlli, entre elles el factor treballador. I per atendre a les mateixes, no sempre els patrons acudeixen als veritables Laboratoris que cuiden d'oferir mitjans per a la satisfacció interior dels obrers, entre ells el Laboratori de la Previsió. Per això hi ha establiments industrials en els quals es procura estar a la més gran altura en avenços de màquines; però, en canvi, en matèria de prevenció de riscos, per exemple, no s'ha passat encara de l'època dels telers de mà.

L'empíric i primitiu en el Segur

Observant la marxa del segur, trobarem que ço que és primitiu i empíric ho constitueix el procediment que diverses persones assumeixin totalment determinats riscos, ço que implica la responsabilitat mancomunada de les mateixes que es fa efectiva en les successives liquidacions. És a dir; el sistema del repartiment, semblant quelcom al decaïgut sistema ianqui de l'*assesment*. Ja en el segle XIII s'atenia així els riscos econòmics de la malaltia i l'accident.

Aquest segur ofería les dificultats de la quota eventual, ja que és cosa sabuda que al comerç, p. e., no el perjudiquen tant les quotes altes como la continuada oscil·lació de quotes.

Aquest segur mutu és fàcil en esferes reduïdes i no en riscos de tanta complexitat com els basats en la duració de la vida. Els obrers que haguessin de traslladar-se a territori distint del sotmès a un sistema de repartiment, o que, abans d'arribar a la declaració de pensions, es quedessin sense treball o sense la vigència d'aquest règim, podrien apreciar altres inconvenients que els afectarien directament. En resum; en els que contribueixen hi ha sempre inseguretats de quota i eventual excés de la mateixa; i en

els beneficiaris de la moderna legislació del treball es produeix la inseguretat d'eficàcia a causa de diversitats de lloc o temps, amb deficiències.

No sembla que, fins en ço que és vell, resultaria interessant arribar a una quota fixa, predeterminada, i a un dret persistent en el pensionista, si es tracta del risc assumit per a durant la vida?

La quota fixa i l'eficàcia assegurada. La primera Taula de mortalitat

Per a rendes vitalícies, va besllumar-se, un dia, la possibilitat de la quota fixa i l'eficàcia assegurada.

En ocórrer això, a Holanda, no van ésser els que vivien al protectorat de les Caixes de Vidues i Orfes, ni els gestors de les mútues, els que hi van arribar. Joan de Witt havia estat pensionista de les rendes públiques; i trobant-se de governant i preocupat per a idear una nova base d'emprèstits per a la seva pàtria, se li va ocórrer fer-ho sobre les rendes vitalícies, és a dir, sobre l'activitat econòmica de molts ciutadans. Però l'empirisme per això no era prou: i Witt va voler una major seguretat per a tractar amb la Hisenda pública, i va començar manant practicar una informació estadística de naixements i defuncions en els Registres holandesos, i sobre aquestes dades tractades amb perícia matemàtica, va formar-se la primera Taula de mortalitat, és a dir, de vitalitat, en ple segle XVII.

El càlcul de probabilitats

L'experiència i l'observació tenen un gran valor. I d'aquestes en deriva un coneixement que no pot derivar d'altres indrets. P. e., tots tenim llibertat d'anar i venir d'un lloc a l'altre. Però es pot observar que, experimentalment, al cap de l'any i al cap d'uns quants anys, aquestes anades i vingudes es subjecten a una certa llei. I d'aquí en deriva l'interès de l'anomenat càlcul de probabilitats.

Respecte a la duració de la vida, p. e., comencem per discórrer així: és *molt probable* que una persona jove i amb salut visqui demà; és *probable* que visqui dos anys, *molt menys probable* que arribi als vuitanta anys, i *improbable* en extrem que sigui centenària, encara que no impossible. I considerats en bloc els grups d'edats, resulten més aproximats a la realitat els càlculs del promig.

D'aquestes observacions s'arriba al càlcul de probabilitats que, com diu Laplace, no és més que el sentit comú reduït a un sistema de càlcul. I aquest sistema de càlcul s'és produït dedicant-se al mateix estudi generacions i generacions, i llibres i llibres a milers.

I així com al principi això fou per a les classes adinerades, amb l'avenç del progrés social s'ha estès més i més, arribant en el segle XVIII a Anglaterra a les classes mitges, i sols en ple segle XIX ha estat quan el segur tècnic s'ha aplicat a la classe popular, així en el segur industrial anglès com en la forta organització pública alemanya. Les més colossals empreses de segurs dels Estats Units no havien disposat d'actuaris millors que els de què avui disposa el segur popular.

La vinculació i l'heretatge històrics reapareixen, en efecte, democratitzats, en les lleis modernes del *homestead* i de cases barates de moltes nacions.

Mortalitat i interès compost

Així, doncs, les probabilitats futures d'existència s'aprecien per càlculs fets a consciència sobre les taules de mortalitat deduïdes de l'experiència. I no això per assegurar la vida, certament, sinó per assegurar l'estalvi (d'una extensió del salari), és a dir, d'un aspecte econòmic, calculat sobre la vida per a preveure riscos de la seva duració (segur de capital si és breu, i segur de pensió si és llarg). Es comprèn que en ambdós casos gira el càlcul sobre quotes fixes, i que, respecte de l'últim, han de produir al seu temps, per als sobrevivents de les agrupacions vitals formades, les pensions calculades; i així és com apareix l'eficàcia de l'interès compost.

Com a resultat del que hem dit, tenim que aquesta operació és el resultat de dos factors essencials; mortalitat i interès compost; la mortalitat regida per la Taula de mortalitat, i l'interès pel seu tipus.

De ço que resta exposat, es pot afirmar que examinant registres de població es va besllumar el Segur clàssic de vida; i que examinant una pòlissa d'aquest segur clàssic, es va besllumar el segur obrer actual. I que proporcionalment va costar més esforç i més temps el reconeixement del segur tècnic, que no pas, un cop reconegut aquell, el reconeixement per l'Estat i la classe popular del segur popular de renda vitalícia.

El tecnicisme en el Segur popular

En la lliçó primera del Curs vam examinar una nota del segur obrer característica en la política social; la relació de les zones individual i col·lectiva d'utilitat del mateix. Doncs també existeix una nota característica del segur obrer en el procediment tècnic.

Si el segur obrer fos senzillament qüestió de quantia en les operacions, no justificaria tal especialització, ja que si es tractés d'abaratir-lo en les classes alta i mitja serien prou les mutualitats cooperatives; i en les classes populars, donada la nivellació d'ingressos, els de remuneració més alta podrien fer operacions del segur mercantil.

Aquesta nota característica s'ha de trobar en el nostre Institut Nacional de Previsió, aplicant la idea de Mr. Lefrancq, tractadista dels més reputats en el món, qui va idear un pla tècnic per al nostre Institut i per a qualsevol Caixa de segur popular, amb arreglament al règim de llibertat subsidiada, a fi de contrastar fàcilment els càlculs i la realitat. Ara sols manca aplicar la mateixa aspiració al règim de segur obligatori, i per això s'ha constituït una comissió especial d'estadística tècnica (1). En parlar del Balanç correspondrà avançar un xic en aquest interessant aspecte tècnic.

(Acabarà)

(1) Constitueixen aquesta Comissió el Professor d'aquest Curs, don Josep Maluquer, President, en concepte de Conseller-Delegat de l'I. N. P.; el senyor Moragas, Director de la Caixa de Pensions, de Barcelona; el senyor Aznar, Assessor social de l'Institut; el senyor Gainzarain, Director de la Caixa de Biscaia; el senyor Pagès, Cap tècnic de Retirs obrers, de l'Institut; i l'Assessor actuari, Mr. Lefrancq.

Divagacions

Al meu company de redacció senyor Josep Guilera

Amb ganes d'oxigenar-me, un matí hivernal d'una festivitat de precepte, i presidint la meua infantil caravana, decidí, aprofitant el servei del Metropolità, traslladar-me fins l'actual estació de terme, Lesseps.

D'allí, una visita obligada al Santuari de Sant Josep, on hi ha un excellent solàrium, davant el temple, em féu trobar uns parents meus, grans caminadors, que em proposaren anar seguint la Travesera de Dalt, avui "Avinguda de la Mare de Déu de Montserrat", per a agafar el tramvia d'Horta.

Realment, aquella avinguda és un senyal del temps, i un índex de la urbanització de la ciutat.

Aquesta sorgeix nova, rebrota per dir-ho així, entre les arideses de la Muntanya Pelada, i les magnífiques panoràmiques, de cara al mar. I un orgull i una vergonya envaeixen quasi simultàniament el ciutadà.

L'orgull és la barriada dels periodistes, les cases barates construïdes, amb escaient i plausible esforç i ordenat pla. És la ciutat jardí que formen ells i una empresa particular, bastint *cases no barates*. La vergonya és una altra empresa particular, qui amb el seu egoisme i amb mancament de *tota estètica* està poblant uns cims alterosos de barraques infectes i adhuc de cases de tres pisos.

Es l'anarquia constant que ens mana i ens mena cap al caos, hom es subleva contra els qui podent evitar aquests crancs urbans anomenats *barraques*, no hi posen cura.

La barraca és:

a) El laboratori de tots els gèrmens infecciosos materials; tisi, verola, malalties secretes, raquitisme, etc.

b) La incubadora de tots els mals socials, anarquisme i prostitució.

c) Barrera a la civilització.

d) Campament de la degradació, i

e) Reclutadora d'absentistes.

Als qui analitzen i dissequen el problema d'aquestes *gens sense llar*, potser les meves divagacions els suggeriran algunes iniciatives i precís, tals com:

Primer: Requerir a la gent adinerada i tota mena d'empreses, perquè cessin en el pla de construir vivendes d'un lloguer mínim de vuitanta duros mensuals, per a empendre la construcció d'habitacions, sense calefacció, totalment inútil en la majoria dels casos, i altres herbes, però d'un arrendament mínim d'uns trenta a trenta cinc duros. I això, en la necessitat que n'hi ha, els sortirà més remunerador, car basta sols fixar-se en el reguitzell de papers blancs que com una rialleta burlesca desafia a la gent sense llar.

Segon: Pregar a l'autoritat de l'Estat, de la Pro-

víncia i del Municipi, en totes les seves diverses ramificacions: Consells sanitaris, Inspeccions, Policia, etcètera, perquè cerqui la manera de trobar un mitjà que impedeixi a les multituds del camp caure sobre les ciutats, i a tal fi inventar una llei contra l'absentista, tal com fan alguns estats americans contra l'emigrant.

Tercer: Provocar una croada social en mítings, assemblees i premsa, delatant la barbàrie de certes empreses i propietaris, que voregen el Codi Penal.

F. M. Y.

Contra les Caixes d'Estalvis

Actitud incomprendible

Ha causat sorpresa i alguna cosa més una R. O. — sens dubte filla d'una incomprensió, o d'una precipitació, lamentables — recordant a les Caixes d'Estalvi i a les entitats bancàries que en tenen d'establertes, la il·licitud dels sorteigs que algunes practiquen per a premiar les virtuts de l'estalvi en circumstàncies extraordinàries.

Es de creure que el zelós inspirador d'aquesta disposició solament va fixar-se en el fet del sorteig, sense acabar d'assabentar-se bé del seu laudable objecte. Si no fos així, com alguns sospiten, aleshores la R. O. de 21 de geunr tindria més transcendència.

Nosaltres creiem que el Govern ha d'estimular aquest moviment creixent de l'estalvi, netament popular, exemplar, que inclou un sens nombre d'altres virtuts socials com la previsió, la confiança, l'austeritat, la solidaritat, etc., i, demés, ajuda a la constitució de grans capitals. Més de mil milions de pessetes importen avui dia el de totes les Caixes d'Estalvi. El Govern és el primer interessat en el foment d'aquesta virtut de l'estalvi. La major part de les Caixes tenen les seves reserves esmerçades en paper de l'Estat, i el mateix Estat usufructua, a mòdic interès, més de cent milions de pessetes depositades en la Caixa Postal d'Estalvis.

Per cert que als Estats Units els diners dipositats a les Caixes d'Estalvis oficials es destinen, en gran part, a les necessitats i als progressos de l'Agricultura. No podria fer-se quelcom semblant aquí?

La iniciativa privada, o sigui els directors de moltes Caixes d'Estalvi particulars, esmercen prudentment part dels cabals dipositats en elles en la construcció de cases a bon preu, escoles, asils, Monts de Pietat, hospitals, etc.

No oblidí tot això el Govern.

I per la seva banda les Caixes d'Estalvi que es posin a l'aguait.

L'Estat modern és per naturalesa invasor, insaciable.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Carnaval

Heus aquí una paraula que fa olor de carn. El nostre poble, malgrat la seva tradició cristiana, segueix celebrant una festa impròpia de cristians. Encara que els actes que es celebren externament en aparença no tinguin gaire malícia, són dolents pel seu origen pagà. Certament que el paganisme tenia una inatgeria brillant i que poetitzava la natura, però l'havem de combatre perquè simbolitzava l'error. Si una cosa és dolenta s'ha de combatre, baldament sigui bella en aparença.

El Carnaval no es pot defensar ni en nom de la bellesa, car és i ha estat sempre horriblement afrós. Una festa esbojarrada no pot ésser bella.

Quina pena fa aquesta joventut que crida i gesticula pels carrers! Què en podem esperar d'un jove que es cobreix la noblesa del rostre amb una màscara horrible i es posa damunt la dignitat del cos, que ha estat plasmat per Déu, un vestit grotesc i ridícul? El Carnaval és el culte a la carn. L'esperit resta allunyat de les impúdiques festes carnavalesques. Es comprèn que l'home envegi les ales dels ocells i que vulgui cavalcar a cavall dels núvols que llisquen sota la blavor del cel; però és incomprendible que se submergeixi dins del llot llefiscós de la concupiscència.

Si el cos sent l'atracció de la terra, l'esperit sent l'atracció del cel. I el nostre deure es eixamplar les ales de l'esperit perquè pugui volar lluny de les impureses del món.

Els actes més infectes són els que es celebren en locals tancats. Els balls de disfresses són una invenció diabòlica. Si el ball és ja perillós per naturalesa, què succeirà aquests dies de Carnaval, que els homes sembla que hagin perdut l'enteniment? Com volem que l'home respecti la dona que té als braços, vestida grotescament? Quantes donzelles ploreu després de sortir d'un ball de disfresses! Però, ben mirat, com les podem plànyer, si elles són responsables de la seva desgràcia? Plànyem la papallona que es crema les ales volant a l'entorn de la roentor d'una flama, perquè descobreix els efectes del foc; però com podem plànyer la donzella que cau a l'abisme si sabia que no la respectarien els joves que acuden als balls de disfresses?

Sembla estrany que les dones que es disfressen tinguin tan poc enteniment. Els joves lascius fan l'elogi de les seves gràcies i elles somriuen agràides. Heu vist mai un caminant famolenc que malmeti la fruita sucosa a cops de pedra? S'acosten a l'arbre, sacsegen la branca, abasten el fruit, hi claven fortament la dent, i s'allunyen satisfets d'haver pogut apaivagar la set i la fam que els consumia. Els joves que ponderen les vostres gràcies fan el mateix. Si volen satisfer les seves impures cobejances, creieu que us diran que sou lleugers? Naturalment que no. Sota els afalacs s'hi amaga sempre una intenció dolenta. Quan us afalaguin, poseu-vos a l'aguait.

Es celebren altra mena de balls anomenats artístics. Certament que en aquestes festes hi ha una mica més de refinament, però en el fons són tan

dolents com els altres. Creieu que perquè la sala és ornamentada artísticament, han fugit els perills dels balls de disfresses? Heus aquí la grossa equivocació de moltes senyores. No assistirien als balls populars perquè diuen que són immorals, i en canvi assisteixen sense cap mica de repugnància als balls anomenats artístics. Sota d'un frac impecable, pot també glatir un cor corromput. Dissortadament la majoria dels joves elegants desconeixen igualment que els joves vulgars, el camí de l'austeritat i de la virtut.

Les sales artístiques són sepultures blanques. Hi ha senyores que creuen que el pecat és perdonable, quan es peca amb elegància. El dimoni únicament fa por quan es presenta davant els nostres ulls horriblement afrós, segons la imatgeria popular. Quan el dimoni es vesteix elegantment i s'amaga hàbilment les banyes sota el llustrós barret de copa i diu a cau d'orella paraules boniques, es troba agradable la seva companyia. Com ha de desplaure, si les coses que ens diu afalaguen l'argila del nostre cos! Els homes seran sempre més amics d'aquells que afalaguen la matèria, que no pas d'aquells que omplen de llum l'esperit.

Una senyora cristiana no pot assistir ni per curiositat a un ball de disfresses, per artístic que sigui. Havem de fugir de tots aquells actes en els quals s'ofèn Déu.

Avui hi ha una desviació moral tan gran, que els dies de Carnaval es veuen de bon matí estols de donzelles i joves que han passat la nit dansant en una casa particular. Algunes d'aquestes donzelles s'atreveixen a entrar a la casa de Déu, portant encara entre mig dels cabells visibles romanalles de la pluja de papers multicolors. Com poden pendre part als actes de desagreuament, si elles han contribuït també a ofendre Déu perdent la nit en un ball poc edificant?

Però quin mal hi ha, algú potser exclamarà, que es reunixin uns quants amics i passin la nit dansant. Creieu que és aquesta la manera de combatre la festa impúdica de Carnaval? Supposeu que el ball és lícit quan es balla amb un amic? Pot una donzella honesta disfressar-se i passar la nit fora de casa? Aquestes senyoretes fan com certes minyones de servei, que quan els feu veure que és un perill per elles que vagin amb el seu promès a passejar per les afores de la ciutat, us responen amb una gran naturalitat: El meu promès és del meu poble. El meu ballador, és un amic! Molt bé; i perquè és un amic creieu que és un home inofensiu!

Déu ens ha donat meravelles que poden allunyar-nos de la ciutat, sense enyorar els seus atractius. Mentre els homes es diverteixen estúpida i la joventut crida i gesticula pels carrers, podem contemplar la visió pura de les muntanyes. Ara, les postes de sol són belles, i els ametllers són florits i els ocells saltironen en la branca nua dels arbres esperant que la primavera els teixeixi un vestit de llustroses fulles.

En aquests temps d'esbojarrament, quin atrac-

tiu més gran que tenen les muntanyes! Us endin-
seu boscos endins i l'ànima se sent feliç sota la
llum pura que davalla del cel.

I quan a encesa de llums torneu a la ciutat, el

seu aldarull no pot pertorbar la pau del vostre cor,
perquè porteu a dintre una mica de blavor del cel
i la serenitat augusta de les muntanyes...

J. CIVERA I SORMANI

- A veure si endevines qui sóc?
- Ets en Lluís.
- Però no coneixes amb la veu que sóc una senyora?
- No té res d'estrany que m'hagi equivocat. Costa tant avui conèixer quan ens trobem davant una senyora!...

L'Autonomia Universitària i la Universitat de Barcelona

II

Vegem ara, en canvi, com es planteja el problema de l'autonomia universitària en relació amb la Universitat de Barcelona. Nosaltres constituïm un poble amb un pensament i una civilització peculiars, amb una vida social intensa; tenim una personalitat col·lectiva ben afirmada i que és un fet innegable, el qual ha estat posat de relleu no sols pels al·legats entusiastes dels seus defensors, sinó també per les mateixes diatribes dels adversaris. Totes les manifestacions característiques d'aquesta substantivitat, d'aquesta vida pròpia, d'aquesta ànima nostra, són prou perceptibles i notòries: la cultura intel·lectual, en tots els seus aspectes, hi apareix també amb característiques essencials, aportant un matis diferenciat a l'obra admirablement rica i polifacètica de la civilització humana. He de cridar aquí l'atenció respecte d'una acusació, o si es vol d'una observació que s'ha tractat de fer, moltes vegades, respecte la nostra gent. Sovint són lloades les condicions mercantils dels catalans i la seva aptitud per a empreses industrials; en parlar de Barcelona hom fa l'elogi, generalment, de la seva riquesa i prosperitat materials, del seu opulent desplegament urbà, de la seva gran activitat i del seu tràfec constant, de la modernitat del seu aspecte exterior i de la seva vida ciutadana. Però ni l'aptitud ni la vocació per elaborar una cultura, per a desenrotllar una civilització, no sempre són reconegudes al nostre poble; la capacitat per al propi règim en res no sol ésser-li tan regatejada com en aquest ordre, mentre se li acumulen els majors obstacles per al lliure desdoblament de la seva vida espiritual. Cal dir-ho clarament. La tragèdia de la nostra cultura no és de manca d'aptituds individuals, no és tampoc d'absència d'interès social, no. És de manca de llibertat, és de sobra de traves que impedeixen la natural i espontània actuació del nostre poble. S'ha tractat aquests dies en un diari català del problema del professionalisme i la cultura; és cert, com s'ha dit, que a tot arreu, "descomptant alguns casos aïllats, i podríem dir-ne excepcionals, tots els treballs d'alta cultura, d'ensenyament superior o de recerca i producció, en tots els ordres, estan en mans d'hommes que en viuen, de veritables professionals". Però es dona el cas, entre nosaltres, que la Universitat i les principals escoles oficials han estat difícilment accessibles per a la nostra selecció intel·lectual. El valor de la cultura catalana podrà ser més apreuat si es té en compte la forma penible, insegura i marginal com es desenrotlla. Molts homes remarcables de la nostra intel·lectualitat, sovint dels millors preparats per a una bona actuació docent, han anat treballant exclosos de la Universitat i d'altres institucions pedagògiques oficials, havent de superar dificultats més o menys importants; mentre aquells llocs acadèmics que arreu del món estan reservats als respectius professionals de la ciència, eren ocupats freqüentment per gent sense veritable vocació ni suficient competència, enviada des de Madrid: pel cas tant se val que aquests fossin forasters com que fossin catalans mal escol·lits. L'esforç privat i de les nostres corporacions

populars havia anat creant amb el major amor i sordejant els diversos obstacles tota una xarxa d'institucions de cultura superposada a l'organització oficial. A propòsit d'això vull recordar el que En Nicolau ha dit amb molta justesa: "És dur, quan hom vol posseir una cultura, haver-ne de pagar dues; però seria pitjor pagar-ne una sola per a no tenir-ne cap". I respecte d'aquest punt no he de recordar ara, per altra part, certs episodis revoltants prou recents.

Tractar detingudament del nostre problema universitari implicaria haver-nos d'ocupar de múltiples qüestions. Caldria examinar la forma com s'han manifestat en algunes ocasions a casa nostra les aspiracions d'autonomia i de reorganització de les Escoles superiors: les orientacions (més ben intencionades que encertades) del primer Congrés Universitari Català de 1903, el projecte d'Estatut de la Universitat autònoma formulat en el segon Congrés Universitari de 1918, i l'Estatut elaborat pel Claustre de la Universitat de Barcelona i aprovat oficialment pel Ministeri d'Instrucció Pública, en l'època del règim autòmic de les Universitats d'Espanya establert pel Decret-Llei del senyor Silió. Caldria fer la crítica raonada d'aquests textos, analitzar les possibilitats d'eficiència en llur adaptació a la realitat, posar de relleu els diversos avantatges i els inconvenients variats que presenten. Caldria parlar en detall de cada un dels diferents problemes conexas: per exemple, el dels doctorats, que actualment no serveixen per altra cosa que per fomentar la vanitat i la petulància amb l'expedició d'un altre diploma; i que monopolitzats a Madrid i amb una taxa alta per a l'obtenció del títol indispensable per a la immatriculació en el Claustre, es converteixen en un luxe estèril reservat als nois de famílies acomodades, que conserven després sempre més llurs pretensions a intervenir en determinades qüestions de la vida de la Universitat, exposada així a ésser influïda no pels millors precisament.

Parlant en termes generals hem de confessar, si volem dir-ho amb sinceritat, que l'estat actual de l'ensenyament universitari no és pas, ni de molt, satisfactori. Em refereixo sempre a l'aspecte de conjunt i salvant, en cada cas, diverses i estimables excepcions personals.

No cal, però, tenir pessimisme; el pessimisme no és un sentiment cristià. Cal que tots procurem generosament, continuadament i amorosament, dins la mesura i en la forma que ens sigui possible, aportar el nostre esforç i la nostra cooperació a l'obra de perfeccionament de les institucions propulsores de la nostra cultura: atacant i destruint allò que sigui corromput i nociu, salvem i estimulem tot el que pugui fructificar saludablement.

A vosaltres, estudiants catòlics, vull dir-vos, en acabar: no oblideu que sou homes, no us desinterresseu de ço que sigui humà. En l'Església militant, l'ascetisme i el misticisme són estats particulars de perfecció espiritual, però són estats excepcionals; no són el cas de la generalitat dels fidels. Tenim fe en un ideal sobrenatural, però aquest no

és en cap manera incompatible amb la convicció i el sentiment de grans ideals humans; entre aquests no preteriu — us ho recomano — el de la terra on heu nascut i en la qual viviu. I d'altra banda, pen-

sem que els qui professem els dogmes de l'Església romana, no acceptarem de ningú més imposició de cap altre dogma.

F. VALLS I TABERNER

L'esdevenidor de Poblet

Aquests darrers dies s'ha parlat del projecte d'establir al cèlebre monestir de Santa Maria de Poblet un seminari d'estudis religiosos hispano-americans.

D'ençà que l'any 1835 va tenir lloc el sacríleg incendi de Poblet, s'ha parlat i escrit molt i de ben diverses maneres sobre l'esdevenidor d'aquest gran monestir; però mai no s'havia parlat de fer una cosa semblant. I és que el futur de Poblet està o té d'estar íntimament relacionat amb el seu llarg i gloriós passat. Poblet no és un monestir qualsevol, car per a Catalunya significa alguna cosa més; no endebades tota la història catalana està en íntima relació amb Poblet, i en aquest monestir es servaven bells records de les gestes dels nostres avis. No endebades hi han estat enterrats molts dels nostres reis, i en trobaríem pocs que no haguessin demanat que se'ls enterrés en aquell sant lloc. Allí foren enterrats l'alt rei En Jaume el Conqueridor, En Pere el Cerimoniós, N'Alfons el Magnànim, etc. Des que en 1149 s'hia establí la primera comunitat del Císter, s'ha omplert de tota classe de privilegis tant dels nostres Comtes de Barcelona, com dels nostres Reis; i aquesta preeminència per a Poblet encara la demostrà més Martí l'Humà, en bastir-hi el seu propi Palau, per a poder-hi reposar de les seves tasques del govern de la Nació. Tots els reis de la casa d'Austria visitaren Poblet, i fins l'arxiduc Carles, nomenat rei a Catalunya, en sa curta estada a la península, amb tot i estar en temps de guerra no deixà de visitar-lo. Però si en els seus temps d'esplendor fou sempre el monestir privilegiat, un cop passada la seva destrucció, quan el poble es donà compte del mal fet, la indignació no faltà i sempre es pensà en el seu esdevenidor i contra la indiferència de l'Estat lluitaren els seus admiradors; i així, quan fou ministre Víctor Balaguer, s'aconseguí la primera concessió, que, per bé que fos ben misèria, ja serví per treure les runes i per evitar el seu complet esfondrament. I quan fou ministre l'illustre Manuel Duran i Bas, s'aconseguí la primera concessió seriosa per a la conservació del monestir, fins a declarar-lo "monumento nacional" l'any 1921.

S'havia proposat d'establir a Poblet una Universitat pràctica d'Agricultura i Agronomia, i es basaven en la riquesa del camp de Tarragona, en les seves (aleshores abundants) aigües, i en la falta a Catalunya, la riquesa de la qual és l'Agricultura, d'una escola d'aquesta mena que tant servei ens podia fer.

Altres, basant-se en les seves meravelles arquitectòniques, han proposat una escola per a estudis superiors d'Arquitectura. S'ha parlat d'establir-hi una Biblioteca per a tota classe d'estudis històrics. Igual-

ment s'ha dit de fer-hi un Museu Arqueològic de la Corona d'Aragó, com també un Panteó de Catalans Illustres. I, per fi, de cedir-ho a alguna ordre religiosa perquè aquesta ho vagi reedificant, cosa gairebé impossible si es té en compte les escasses rendes que actualment pot tenir Poblet.

Tots aquests projectes desplauren a alguns, però és innegable que tenen relació amb el seu passat històric.

Poblet se l'ha anomenat, i no sense raó, l'Escorial de Catalunya; doncs bé, si l'Escorial un dia, posem per cas, fos incendiat i que anys després es parlés de la seva reedificació, trobaríem completament fora de lloc que es destinés a la civilització aràbiga.

Si es va a la reedificació total o parcial del monestir de Poblet, es farà una obra meritòria, però si en reedificar-lo no es continua la seva tradició, no tindrà cap eficàcia.

JOAN SINNA MANAT

"Joventut Social"

Secció de Propaganda i Acció

"Joventut Social", aquest nucli d'ardits propagandistes de les doctrines socials catòliques, ple d'una vitalitat ardidament forjada en els seus cercles d'estudis, conferències i lectures, en fer la seva entrada el sant temps quaresmal, fa ofrena de tots els seus oradors als Centres Catòlics i Parròquies d'arreu de Catalunya.

Recorda amb fruïció els abundosos fruits socials obtinguts en les vuitanta i tantes conferències que varen donar per la Quaresma de l'any passat, i això, més que no pas la confiança en els seus valors, és el que els mou a adreçar-se de nou als esmentats centres de Cultura.

"Joventut Social", doncs, es dirigeix altre cop a totes les entitats catòliques de Catalunya, tant a aquelles que ja han sol·licitat el concurs dels seus oradors i propagandistes, com a aquelles que encara no ho han fet, ja per ignorar l'existència d'aquest important nucli, ja per no haver trobat encara ocasió de fer-ho, pregant a aquestes que, com més aviat millor, formulin les oportunes sol·licituds per tal d'ultimar la llista d'oradors disponibles.

Les entitats sol·licitants deuen dirigir-se de paraula o per escrit al Secretari de "Joventut Social", Passatge de Cameros, núm. 3, principal.

Aquest número ha passat per la censura militar

D'ací i d'allà

S'ha posat a la venda el primer número de la *Revista de Poesia*. Algun llegidor potser exclamarà: "Una altra revista!" No es tracta d'una altra revista, sinó d'una revista única en el seu gènere. No teníem, com altres literatures, una publicació dedicada exclusivament a la poesia.

La nova revista es una llepolia per a l'esperit. La seva presentació és esplèndida i honora els tallers de la casa Atenes A. G. La dirigeix el nostre dilecte amic, Marià Manent, un dels poetes més delicats de Catalunya. Un hom, únicament fullejant la revista, endevina de seguida que es tracta d'una publicació selectíssima que reflecta la fina i aguda espiritualitat dels seus redactors.

A la redacció hi ha un estol de poetes, representatius de les noves promocions literàries.

El sumari és interessantíssim. Farem únicament present, per a no esmentar tots els treballs inserits, de la bellíssima poesia que té per títol *Sàtira de mi*, del nostre il·lustre amic J. Bofill i Mates (Guerau de Liost). És aquesta una de les poesies més interessants de la moderna lírica catalana.

No cal dir que recomanem aquesta revista als nostres llegidors.

Si estimem la nostra llengua i la nostra literatura, havem de contribuir al sosteniment d'aquelles publicacions que l'honoren i l'enalteixen.

Ha començat ja la urbanització de la plaça de Catalunya.

No coneixem integralment el projecte, però diuen que és molt bonic.

Els tramvies i els vehicles podran córrer sense cap mena de destorb.

Al centre diuen que hi haurà uns jardinetes que tindran cent deu metres de diàmetre. És clar que resultaran petits, però això no té cap importància. Què hi fan les criatures badant pels jardins? Si volen pendre el sol que pugin dalt del terrat.

A nosaltres el que ens convé és una plaça ben gran, que els autos puguin córrer força.

Els jardins no són res més que il·lusions de poetes. Som o no gent pràctica?

Havem sentit a dir que el Govern francès havia invitat el senyor Nebot a urbanitzar els jardins de Versalles.

Si és veritat serà per a l'Ajuntament de Barcelona un gran honor que un arquitecte de la casa, que ha posat de relleu el seu talent amb la urbanització de la plaça de Catalunya, vagi a París a ensenyar als francesos l'art difícil d'urbanitzar carrers i places.

El dia que varen jugar al camp de l'"Europa" els jugadors del "Barcelona" i de l'"Espanyol", semblava que anava a enfonsar-se el món.

Es veu que el fútbol és una cosa molt transcendental.

Quan els partidaris del "Barcelona" varen saber que havia triomfat, ballaven de contents.

Nosaltres no en sabem res d'aquestes coses, però, per què no dir-ho?, també teníem ganes de ballar.

L'empresa del Liceu es posà a la disposició de l'Associació de la Premsa diària per a celebrar una funció a benefici d'aquesta entitat.

Ara ens expliquem perquè determinats diaris han estat tan indulgents amb els desencerts de l'empresa i han prodigat elogis al tenor Làzaro.

Alguns diaris barcelonins farien un gran bé que pleguessin.

Quan els diaris es converteixen en una agència de negocis, en comptes de fer un bé, fan un mal grandíssim a la societat.

Els anglesos passegen per la ciutat alçant els ulls al cel per a delectar-se esguardant la seva blavor.

Els mariners anglesos donen una nota de bo a la ciutat; i això que tenir *anglesos* no vesteix gaire.

Alguns dels mariners anglesos, com que estan cansats d'anar amb vaixells de guerra, van a la vela.

L'il·lustre poeta Llorenç Riber ha exhumat uns documents antics d'un alemany que fa grans elogis de la nostra ciutat.

Entre altres coses diu que era admirable el govern municipal.

Gràcies a Déu que hem tornat altra vegada al presigi del govern municipal!

Els regidors actuals no parlen molt, però s'hi fixen.

A un Hotel de Madrid s'ha comès un robatori que deixa enrera els fets més inversemblants de les novel·les detectivesques.

Un lladre molt astut penetrà dins les cambres de l'Hotel, i anà robant els diners i les joies que trobava.

A un dels robats li va pendre els diners que portava a la butxaca de l'infern.

Qui sap si en aquells moments, el pobre home, somniava que es trobava en un paradís.

A un senyor que es veu que el dia abans havia portat els diners a la Caixa d'Estalvis, li va pendre els calçotets i no se'n va adonar.

Caram, quin home més fi!

Si aquest lladregot arriba a tenir aspiracions més enlairades, i es converteix en home de negocis, quin competidor que tindran els acaparadors!

Aviat s'estrenarà al teatre Novetats un drama transcendental d'En Marcellí Domingo.

A Madrid va fer molta forrolla.

No ens estranya. Sempre hem cregut que En Domingo té unes aptituds extraordinàries per a dedicar-se a la comèdia.

Llàstima que no la representi!

Seria un excellent comediant.

El que passa

ESPANYA ENDINS

L'aniversari de la proclamació de la República ha passat totalment inadvertit per al gros públic espanyol. Qui es recorda d'un esdeveniment que per culpa dels seus mateixos promotors no va tenir cap transcendència?

El gran pecat d'aquells homes fou identificar la forma política republicana amb l'esperit sectari, convertint-la en banderí de guerra contra la Religió i l'Església de Crist. La breu existència de la República que encarnaren tres homes naturalment bons però pervertits per doctrines dolentes: Salmeron, Fi i Margall i Figueres, s'esmerçà a fer guerra a Déu i a barallar-se ells amb ells d'una manera llastimosa. veurem venerat als altars?

Qui pot capir l'estat actual que tindria la política espanyola si els caps dirigents d'aquella República s'haguessin inspirat, per exemple, en aquell excels President de la República de l'Equador que s'anomenà Garcia Moreno, a qui tal volta, temps a venir, veurem venerat als altars?

A Déu mercès encara no és possible, en el nostre país fer res seriós, en el camp polític, posant-se enfront de la nostra fe i molt menys perseguint-la. Cal que ho tinguin en compte els nostres polítics.

Altrament és un fet que els polítics per una banda, i aquells que es preocupen de l'esdevenidor d'Espanya, per altra, es mouen i treballen, cadascun segons els seus interessos, per tal d'encarrilar les coses d'acord amb ells. Però les coses, ara per ara, no es deixen pas encarrilar. I aquells que creuen petulantment que tenen assegurat l'esdevenidor, estan equivocats de mig a mig.

La política roda més que la movable roda de la fortuna (i no hi ha res que rodi tant), i té sorpreses insospitades.

Tanquem aquesta secció amb la bona nova que la campanya de la clerecia en pro del seu absolutament indispensable millorament econòmic, ha conquistat de cop l'opinió sensata del país i la promesa del Govern que procurarà atendre-la.

ESPANYA ENFORA

La guerra civil incruent provocada a França per Herriot, representant i portaveu de les sectes, ja ha sofert el baptisme de sang cristiana. Ja no podem anomenar-la guerra incruenta. Els bons francesos estan indignats. No comprenen com amb tants de problemes gravíssims que amenacen la vida de la nació — el problema de la natalitat, el problema de la Hisenda, el problema del franc, els problemes de la post-guerra, el problema del comunisme, el problema de les subsistències, els problemes d'Orient, el problema rus, i... tants d'altres, — el govern s'entretengui a dividir als atribulats fills de la França, i a barallar-los, i a encendre una guerra civil que debilita la nació, li concita les antipaties del món catòlic, i li lleva les simpaties de tota la gent de bé i de criteri de tot arreu. Com deuen riure, i amb quin goig, els enemics de França!

Els francs baixen, i nosaltres, que censurem severament la política sectària del president del govern francès, lleialment fem constar que els esforços d'Herriot per a deturar la davallada de la divisa francesa són dignes d'un bon patriota i d'un expert financier. I és verament admirable com el secunden totes les classes de la societat francesa.

Una de les coses que podrien aminorar aquesta crisi econòmica de França fóra la implantació de la política internacional pacifista proclamada en la recent Conferència de Ginebra, que permetria a França llicenciar mig milió d'homes. Però el fracàs d'aquesta política és el fet més greu que registrem ara. Anglaterra va a duplicar els seus efectius territorials i està cobrint d'esquadres aèrees els seus horitzons. Rússia, el Japó i els Estats Units també milloren i multipliquen els seus armaments. El mateix fan Polònia, Romania, Turquia i Grècia. El món s'ha tornat boig!

No cal pas dir-ho. L'única potència que predica la pau i la practica és el Vaticà, l'Església. D'allí només vénen paraules i obres de pau. Les solemnitats de l'Any Sant emplen Roma d'homes de pau, i com si la Providència volgués que a Roma i a Itàlia la pau fos completa, s'han apaivagat les discòrdies polítiques i Mussolini ha pogut dir que la vital crisi política del feixisme és vençuda. Això serà una mitja veritat, si voleu, però no hi ha dubte que Itàlia descansa, encara que un xic nerviosa, de les últimes sotragades. Ha superat la crisi econòmica i està donant forta empenta al treball i a la riquesa públiques.

La noble i paternal protesta del Papa contra la política anticatòlica de M. Herriot, ha segellat aquest grandios moviment pacifista romà amb un sentit d'evangèlica unció que ha merescut l'aplaudiment de tots els homes de bona voluntat.

J.

CURSOS DE LENGÜES

Anglès, Francès i Alemany

Organitzats per la Federació d'Estudiants Catòlics de Catalunya, d'acord amb «Acció Popular»

Cameros, 3, pral.

Preu de la matrícula: 35 pessetes
(tot el curs)

Professors: Mr. Dixon. — Anglès.
Mr. Augustin. — Alemany
i Francès.

Classe alterna: De 7 a 8 del vespre, Anglès i francès i de 8 a 9 la d'Alemany.

En organització: Classe de Llatí i Grec

Noticiari

ESPANYA

Sembla, segons diuen, que en vista del mal efecte que generalment causen les obres preliminars que motiva la implantació del projecte escollit per a la urbanització definitiva de la plaça de Catalunya, es pensa en repetir la consulta que es féu, poc temps ha, en el cas anàleg de la projectada conversió en bulevard de la Rambla de Catalunya. Sempre ho hem cregut així.

Ço que no sembla cert és que s'hagi pensat, per un estol de bons barcelonins i entitats representatives de les forces vives de Barcelona, en acudir a Madrid perquè abans de portar a cap aquesta important reforma es mediti bé i es consulti, com es natural, els ciutadans que han de gaudir-la.

—Es tracta d'establir una Granja Agrícola a Alacant. Allí ara s'està provant amb molt d'èxit el cultiu del cotó, en el qual tenen molta fe els agricultors.

—Els "béns de propis", o comunals, de Santisteban del Puerto (Jaén), van a ésser parcelats i distribuïts entre els jornalers i pobrets del poble, a qui el Delegat ha distribuït quatre mil pessetes per a cobrir les primeres despeses.

—El passat mes de gener la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 23.918,530 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvis, termes mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 19.981,627 pessetes. Resulta, per tant, en l'esmentat mes un saldo a favor de les imposicions de 3.936.903 pessetes.

—A Jaén per mitjà d'una subscripció pública s'ha acabat amb la mendicitat, essent recollits i ben tractats els pobrets.

—Són molts els cultivadors del tabac que en vista de l'èxit assolit per llurs plantacions desitgen que la Tabacalera faciliti i intensifiqui el seu cultiu.

—A Castelló de la Plana s'han constituït en Federació tots els Sindicats Agrícoles Catòlics de la "província". També van a constituir-se en Federació els Sindicats d'Obreres.

—S'ha presentat a l'Ajuntament de Barcelona un projecte de cases barates que tindran un jardinet i bones condicions higièniques i econòmiques.

—El ministeri del Treball aprovà el projecte per a la construcció de Cases barates en un dels terrenys en el quals la Caixa d'Estalvis d'aquesta ciutat té el projecte d'edificar-les.

—La Caixa Extremenya de Previsió Social ha promogut, amb importants elements d'Extremadura, la constitució d'una entitat titulada "Grupo de Amigos de la Colonización interior", per tal de portar a cap la d'aquella vasta i despoblada regió d'Espanya.

A l'efecte es va telegrafiar al Govern, i a la Junta Central de Colonització, i al vescomte d'Eza, a l'Institut Nacional de Previsió, etc.

—En la sessió celebrada a Madrid pel Consell del Patronat de Previsió es donà compte de les conclusions acordades en la recent Assemblea de Caixes de Col·laboració per a facilitar l'afiliació en el règim de retir obrer obligatori dels treballadors del mar i dels treballadors del camp.

El president, general Marvá, posà de relleu la importància de la labor que ha començat a realitzar la Comissió d'estadística tècnica per a correspondre a les peticions obreres sobre expansió del règim de retir obrer obligatori.

També es donà compte dels treballs tècnics realitzats per atendre a l'encàrrec del Govern de preparar un règim tècnic de les classes passives de l'Estat.

El Consell, inspirat en les peticions dels interessats, acordà gestionar dels Ajuntaments el límit de pensió en els termes modestos de l'assegurança popular.

—El Consell de protecció a la infància acordà, en reunió recent, dedicar un homenatge a la memòria de don Avelí Montero Villegas, al qual és deguda la llei creadora dels tribunals per a nois.

La beneficència obra social realitzada per aquests tribunals, que actuen ja en tres capitals, fa que el nom de don Avelí Montero Villegas perduri en el record de tots els que s'interessen per la infància.

—La Lluita contra la Mortalitat Infantil fa constatar que no té res que veure amb una institució que alguns elements d'una extingida associació han fundat darrerament a Barcelona, amb el nom d'"Obra de Protecció al Nou-nat". Com que aquest títol podria confondre's amb el "Dia del Nou-nat", institució adherent a la "Lluita contra la Mortalitat Infantil", i que se celebra un cop a l'any amb una recaptació pública i com d'aquesta confusió podria originar-se un perjudici per a la "Lluita contra la Mortalitat Infantil", associació legalment constituïda i degudament autoritzada, la dita entitat es creu en el cas de fer públic aquest aclariment.

ESTRANGER

La Dieta de Polònia prepara una llei per a posar fre a les deshonestats de les modes parisenques. Se sap que, entre altres coses, prohibirà els vestits sense mànegues i fins la seva exhibició als aparadors de les tendes.

Bé s'han venjat les dones mundanes que el públic els prohibís disfressar-se d'homes. Ara no porten pantalons, però quasi tampoc faldilles.

—El Cardenal Gasparri ha escrit als periodistes catòlics d'Itàlia, contestant al missatge que aquests dirigiren al Papa fent-li present la constitució de l'Associació de Publicistes Catòlics i els seus fervents propòsits d'inspirar-se sempre en les normes pontificies, expressant la confiança de Pius XI en la nova entitat que serà llaç d'unió entre ells i mitjà de formació d'un estol de periodistes exemplars sota tots conceptes i camps decidits de la causa de Déu, de l'Església i de la societat civil.

—A Nova York l'altre dia varen ser detingudes prop de 900 persones per haver assistit a un acte immoral, és a dir: a veure un pel·lícula escandalosa. Foren castigades degudament. No hi hagué resistències ni protestes. Per actes consemblants a aquest, aquí a Espanya, quantes mils de persones haurien de castigar-se.

—El Congrés socialista de Grenoble ha acordat, en resum, apoiar el govern perseguidor dels catòlics, i declarar-se contrari de la representació proporcional, que no els permet fer trampes a les eleccions. Són molt vius els socialistes.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

304(05)(46.71)Cot.

61

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'25 ptes.
- Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914*, per M. Sastre. Pessetes 5.
- La Esclavitud Moderna*, per M. Sastre. Ptes. 3'50.
- La defensa de la Familia*, per R. Rucabado. Pessetes 0'50.
- Angoixes Socials*, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes 0'25.
- Sobre los estudios sociales*. Allocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Ac-*

- ción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i Ihm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Monjos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresponsal: 8'50

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

De venda a ACCIO POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO